

Suomen Punaisen Ristin yleiskokous Turussa 7.-8.6.2014

YLEISKOKOUKSESSA HYVÄKSYTYT PONNET JA HALLITUKSEN VASTAUKSET

PONSI 1

Testamenttiohjeistuksen tarkentaminen

Esitämme, että hallitus tarkentaa testamenttiohjeistustaan niin, että testamentin tekijä osaa kohdentaa testamenttilahjoituksen tarkoittamalleen Punaisen Ristin toimintayksikölle.

Hallituksen vastaus:

Testamenttimarkkinointia tehdään niin keskustuomiston kuin piirienkin toimesta mm. messuilla ja erilaisissa yleisötilaisuuksissa. Perusviestinä on tarjota mahdollisuus tehdä testamentti Punaisen Ristin toimintaa ja myös oman alueen Punaisen Ristin toimintaa varten. Vuonna 2014 julkaistussa Punaisen Ristin testamenttiesitteessä kerrotaan, että testamentin tekijä voi ohjata testamenttinsa Punaisen Ristin paikalliseen tai alueelliseen toimintaan.

Punainen Risti ei kuitenkaan pääsääntöisesti ole tietoinen etukäteen sille tehdyistä testamenteista eikä testamentin tarkempaa käyttötarkoitusta näin ollen yleensä ole mahdollista tiedustella testamentin tekijältä. Kaikissa tapauksissa testamentin tekijän tahto ohjaa varojen käyttöä.

PONSI 2

Vapaaehtoisen pelastuspalvelun koordinaation resurssit

Esitämme, että Suomen Punainen Risti varmistaa riittävät resurssit kaikilla toimintatasoilla Vapaaehtoisen pelastuspalvelun (Vapepa) koordinaatiotehtävän tulokselliseksi hoitamiseksi.

Hallituksen vastaus:

Suomen Punainen Risti ylläpitää maan laajuista Vapaaehtoisen pelastuspalvelun koordinaatioverkostoa. Se tukee vapaaehtoisten hälytystoimintaa ja alueellista ja paikallista viranomaisyhteistyötä.

Vapaaehtoisen pelastuspalvelun paikallis- ja maakuntatoimikunnat vastaavat järjestöyhteistyöstä paikallisesti ja alueellisesti, toimintaa tukevat ja ohjaavat valmiuspäälliköt SPR:n 12 piiritoimistossa ja keskustuomiston valmiusyksikkö. Toiminta on osittain Raha-automaattiyhdistyksen tukemaa. Järjestön voimavaroja Vapepan koordinaatiossa tarkastellaan valtakunnallisesti kokonaisuutena. Yleiskokouskaudella 2015–2017 resurssien kohdentamista arvioidaan uudelleen, jotta voimme suunnata ne mahdollisimman hyvin tarpeiden perusteella oikeisiin kohteisiin. Tuloksellisen toiminnan takaamiseksi tarkennetaan koordinaatiotehtävän roolit ja vastuut eri tasoilla. Syventämällä yhteistyötä piirien ja keskustuomiston kesken vahvistetaan osaamisesta ja resursseja alueellisesti ja paikallisesti.

PONSI 3

Nopea ja yhdenmukainen valtakunnallinen hälytysjärjestelmä

Esitämme, että valtakunnallisesti on varmistettava yhdenmukainen ja nopea hälytysjärjestelmä.

Hallituksen vastaus:

Valtakunnallisesti toimiva ja yhdenmukainen hälytysjärjestelmä on osa Punaisen Ristin Vapaaehtoisen pelastuspalvelulle suunnittelemaa toiminnanohjausjärjestelmää (OHTO). Järjestelmän toteuttamiseksi on haettu ja saatu tukea RAY:lta. Järjestelmä valmistuu vuonna 2015. Tähän järjes-

telmään kehitettävää toiminnallisuutta on tarkoitus käyttää myöhemmin myös laajempaan yhteydenpitoon ja sisäiseen viestintään.

PONSI 4

Tervetuloa ea-ryhmään koulutus valtakunnalliseksi

Esitämme, että Suomen Punainen Risti ottaa valtakunnallisesti käyttöön hyväksi koetun perehdytyskoulutuksen varmistaakseen ensiapuryhmäläisten määrän lisäämisen. (Tervetuloa ea-ryhmään -kurssi)

Hallituksen vastaus:

Uusia toimijoita ensiapuryhmiin todella tarvitaan auttamisvalmiutemme ylläpitämiseksi. Useat piirit ovat kokeilleet erilaisia lyhyitä tervetulo- ja perehdytyskoulutuksia, joilla on saatu uusia kohde-ryhmiä ja ihmisiä kiinnostumaan toiminnastamme. Näitä lyhyitä kurssimalleja ovat mainitun "Tervetuloa ensiapuryhmään" lisäksi monikulttuurisuustyön arjen turvaa -kurssit, Pihojen sankarit -ensiapukoulutus perheille ja Tiellä liikkujan ensiapukurssi.

Vuosina 2015–2017 hyödynnämme näitä koulutusmalleja uusien toimijoiden mukaan ottamisessa ja rekrytoinnissa. Mallit levitetään valtakunnallisesti ja piirejä ja osastoja kannustetaan järjestämään niitä.

PONSI 5

ETK-kouluttajille oikeus järjestää päivystyspalvelukursseja

Esitämme, että Suomen Punaisen Ristin piireissä päivystyspalvelukursseja saisivat pitää myös koulutetut ETK-kouluttajat, jotta ei kuluisi kohtuutonta aikaa ennen kuin ryhmäläinen saa päivystysoikeuden.

Hallituksen vastaus:

Päivystyspalvelukurssi päivitettiin keväällä 2014. Päivityksen yhteydessä myös kurssin nimi muutui ensiapupäivystäjän peruskurssiksi ja tuolloin myös ponnassa esitetty asia huomioitiin seuraavasti: Kurssin vastaavan kouluttajan tulee olla ensiapuryhmätoimintaan ja päivystykseen perehtynyt ETK tai piirin työntekijä.

Ensiapupäivystäjän peruskursseja järjestetään säännöllisesti kaikilla alueilla. Seuraamme kurssitarjontaa ja varmistamme, että koulutusta on tarjolla alueellisesti kohtuullisessa ajassa. Avoimella ja aktiivisella kurssitarjonnalla (mm. RedNetin koulutuskalenteri) tarjotaan vapaaehtoisille mahdollisuuksia koko valtakunnallisen kurssitarjonnan hyödyntämiseen.

PONSI 6

Nuorisotoiminnalle riittävät resurssit

Punaisen Ristin nuorisotoiminnalle pitää taata valtakunnallisesti ja alueellisesti riittävät toiminnalliset-, taloudelliset- ja henkilöresurssit nuorisotoiminnan linjauksen toimeenpanemiseksi. Nyt kaivataan tekoja puheiden rinnalle!

Hallituksen vastaus:

Nuorten toiminnan kehittäminen on toimintalinjauksen ytimessä. Alkavan yleiskokouskauden aikana lapsille ja nuorille suunnattua vapaaehtoistoimintaa kehitetään, tuetaan, ohjataan ja koordinoidaan laajamittaisesti eri toimialoilla uuden nuorisolinjauksen mukaisesti. Tämä edellyttää myös resurssien kohdentamista vahvemmin nuorten toimintaan.

Punaisen Ristin nuorisotoiminta koostuu monesta eri ohjelmasta ja toiminnan sisällöstä - varhaisnuorten Reddie Kids -kerhotoiminnasta ensiapu- ja ystävätoimintaan, kampanjoihin ja kouluyhteistyöhön.

Tärkeitä toimijoita ja kehittäjiä nuorten toiminnassa ovat valtakunnallinen nuorisotoimikunta sekä piirien nuorisotoimikunnat Näille ryhmille varmistetaan tuki toiminnan valtakunnalliseen ja alueelliseen kehittämiseen.

Myös työntekijöiden tarjoamaa tukea nuorisotoiminnassa vahvistetaan. Keskustoimiston resursseja nuorten toiminnan tukemisessa vahvistetaan ja eri ohjelmasisällöistä kohdennetaan selkeämmin tukea nuorten ystävöitymiseen, nuorten ensiapu- ja terveyden edistämisen toimintaan sekä nuorisoviestintään.

Vahvistamme ja syvennämme nuorisotoiminnan valtakunnallista yhteistyötä keskustuimiston ja kaikkien piirien kesken. Näin voimme tarjota tukea enemmän ja tasapuolisemmin eri tavoin nuorten toimintaa toteuttaville osastoille koko Suomessa, myös niissä piireissä, joissa ei esimerkiksi ole erikseen nimettyä nuorisotoiminnan suunnittelijaa.

PONSI 7

Paperiton yleiskokous

Esitämme yleiskokouspöytäkirjaksi, että hallitus selvittää mahdollisuuden siirtyä paperittomaan yleiskokoukseen tai merkittävästi vähentää paperinkäyttöä tulevaisuuden yleiskokouksissa. Lisäksi esitämme, että hallitus selvittää kaikkien järjestöyksiköiden kokouskäytäntöjä ja kannustaa paperinkäytön vähentämiseen ja sähköisten työkalujen tehokkaampaa käyttöä hyödyntämiseen.

Yleiskokouksessa tuotetaan monistettua paperisaastetta suuria määriä ja tästä paperista valitettavan paljon jää pöydille odottamaan noutajaansa. Olennaisesti pienentämällä paperinkäyttöä järjestö antaa positiivisen kuvan toiminnastaan ja vähentää omia turhia kokouskulujaan.

Hallituksen vastaus:

Yleiskokous hylkäsi pöytäkirjan.

PONSI 8

Terveyden edistämisen resurssien vahvistaminen

Toimintalinjauksessa 2015–2017 korostetaan yhteisöjen hyvinvoinnin vahvistamista ja turvallista elämää. Terveyden edistäminen on Punaisen Ristin ydinasiamisalueita ja osa perustoimintaa. Terveystoimintatilat tarjoavat maksutonta, vapaaehtoista ohjausta ja neuvontaa terveyteen ja hyvinvointiin liittyen, sekä mainion, yhteisöllisen tavan aktivoida osaston jäseniä ja alueen asukkaita huolehtimaan omasta terveydestään.

Terveystoimintatilat ovat vakiintunut osaksi osastojen terveyttä ja hyvinvointia edistävää toimintaa. Tarvetta terveystoimintatilat on yhä enenevässä määrin. Lisäksi osastoissa ja piireissä tehdään hiv- ja päihdetyötä, seksuaaliterveyden edistämistä, tapaturmien ehkäisyä ym. terveyttä ja hyvinvointia edistävää toimintaa.

Terveystoimintatilan ja terveyden edistämisen kehittäminen ja vapaaehtoisten tukeminen sekä toimintalinjauksen toteuttaminen vaatii resursseja. Terveystoimintatilan resurssit järjestössä ovat rajalliset. Sama henkilö hoitaa useita eri terveystoimintatilan osa-alueita, usein vastaten myös varainhankinnasta ensiapukoulutuksen osalta, jolloin ensiapukoulutus priorisoidaan. Esitämme yleiskokouspöytäkirjaksi, että sekä piirien että keskustuimiston resursseja terveystoimintatilan osalta vahvistetaan.

Hallituksen vastaus:

Punaisen Ristin terveyden edistämisen toiminta koostuu tapaturmien ehkäisystä, hiv-/seksuaaliterveystoiminnasta, päihdetyöstä sekä yleisestä terveyden edistämisestä (kansanterveystaudit). Terveyden edistämisen kanavia ovat ensiapukoulutus, terveystoimintatilat, Pluspisteet, festaritoiminta, koulutus, kouluyhteistyö ja kampanjat.

Muutaman viime vuoden aikana olemme systemaattisesti hakeneet lisärahoitusta terveyden edistämistyön vahvistamiseksi. Näistä esimerkkejä ovat RAY:lle jätetyt hakemukset Kotitapaturmien ehkäisyohjelmasta ja yhteisölähtöisen (myös terveyden edistämisen) toiminnan projektista sekä hakemus Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselle yhteisölähtöisen terveystoimintatilan kehittämiseksi (mm. terveystoimintatilan toimintaa). Jatkamme aktiivista rahoituksen ja kumppaneiden etsintää terveyden edistämiseen. Toimintaan haetaan tukea kaikille järjestötasoisille valtakunnalliselle, alueelliseen ja paikalliseen toimintaan.

Meneillään olevalla yleiskokouskaudella arvioidaan kaikki SPR:n terveyden edistämisen ohjelmat. Olemassa olevia resursseja kohdennetaan entistä paremmin tiivistämällä ja vahvistamalla yhteistyötä eri toimijoiden välillä järjestön sisällä. Osastoille tarjotaan uudenlaista tukea mm. uusien terveystoiminnan yhteyshenkilöiden kautta.

Lisää voimavaroja haetaan myös yhteistyöstä ja verkostoista. Punainen Risti on hyvin verkostoitunut muiden terveyden edistämistä tekevien organisaatioiden kanssa. Potilas- ja asiantuntijajärjestöjen tuottama materiaali on myös Punaisen Ristin käytössä. Kehitettävää on edelleen olemassa olevan ajantasaisen materiaalin etsimisessä ja edelleen jakamisessa.

Terveyspisteiden paikalliseen toimintaan on tarjolla myös Hyväpäivä -avustuksia. Kotimaan varainhankintaa kehitetään ja sen myötä myös oman varainhankinnan kautta odotetaan avautuvan uusia mahdollisuuksia terveyden edistämisen toiminnan resursointiin.

PONSI 9

Tietohallinnon resurssien lisääminen kaikkia toimintayksiköitä tukevissa IT-hankkeissa

Esitämme yleiskokouspöytäkirjassa, että hallitus selvittää mahdollisuuden lisätä järjestön tietohallinnon resursseja järjestön kaikkia toimintayksiköitä tukevissa IT-hankkeissa.

Mika Vilpon 2.1.2010 tekemään aloitteeseen saatiin Suomen Punaisen Ristin hallituksen vastaus 12.4.2010, jossa luvattiin panostaa kenttää tukeviin hankkeisiin, selkeyttää nettisivuja ja laatia tietohallinnon kehittämisstrategia. Valitettavasti kentällä nämä annetut lupaukset eivät näy vielä käytännössä ja suurimmat kenttätoimintaa tukevat hankkeet (esimerkiksi päivystystietokanta) on tehty vapaaehtoisvoimin ja vastauksessa luvattu vapaaehtoisrekisteri antaa vielä odottaa itseään.

Hallituksen aloitevastauksessa mainitaan "Tulemme tarvitsemaan kauaskantoisen IT- kehittämissuunnitelman ja -strategian hallitaksemme ja toteuttaaksemme ne lisääntyneet tarpeet, jotka toimintaympäristömme asettaa". Nyt voimassa oleva kehittämissuunnitelma, päivätty 3.6.2014, sisältää kehittämiskohteita vuoden 2014 syksyyn asti. Kehittämissuunnitelma on laadittu lähes kokonaan keskustuomaston näkökulmasta huomioimatta piiri- saati osastotasoa. Kehittämissuunnitelmaan kirjattu "Selvittelymahdollisuudesta tuottaa osastoille tietohallintopalveluja" herättää kuitenkin toivoa, mutta on aika abstraktilla tasolla ja resurssien riittämättömyyden vuoksi uhkaa jäädä muiden kehittämiskohteiden alle. Esimerkiksi ostamalla IT- peruspalvelut ulkoa sopivalta kumppanilta, tehostettaisiin palveluiden alueellista ulottuvuutta ja voitaisiin kohdistaa järjestön omat resurssit kehittämistoimintaan palvelemaan kaikkia järjestötasoja. Koemme, että Mika Vilpon tekemään aloitteeseen saatuja vastauksia ei ole neljässä vuodessa lunastettu.

Hallituksen vastaus:

Pöytäkirjan huoli tietotekniikan kasvavasta merkityksestä Punaisen Ristin toiminnan kannalta on aiheellinen. Tietotekniikan ja tietojärjestelmien merkitys järjestön toiminnan tukena lisääntyy jatkuvasti. Kehittämistyössä alkavalla yleiskokouskaudella arvioimme järjestön tietohallinnon painopisteet ja tarvittavat resurssit. Tietotekniikan tulee joko parantaa kustannustehokkuutta tai toiminnan laatua ja vaikuttavuutta.

Päättäneen yleiskokouskauden keskeisin yksittäinen IT-hanke oli järjestön asiakashallintajärjestelmän päivittäminen. Keskustuomaston talouden tasapainottamistavoite rajoitti tietohallinnon resursseja ja vaikutti käynnistettäviin IT-hankkeisiin ja IT- kehittämissuunnitelmaan.

Järjestön nettisivut uudistettiin vuonna 2011. Tätä työtä tullaan jatkamaan. Järjestössä on käynnistetty vuonna 2014 OHTO -projekti, jonka kautta luodaan toiminnanohjausjärjestelmä Vapepa-toimintaan. Tätä kokonaisuutta tullaan laajentamaan jatkossa muihinkin Punaisen Ristin toimintamuotoihin. Tässä yhteydessä vapaaehtoisuustoimintaa tukemaan luodun RedNet -järjestelmän käyttö arvioidaan ja jatkokehittämisestä laaditaan suunnitelma.

Tulemme yhdenmukaistamaan ja keskittämään tukitoimintoja, minkä yhteydessä uudistamme järjestössä käytössä olevat taloushallinnon tietojärjestelmät toimihenkilöorganisaation ja osastojen osalta. Jo tällä hetkellä merkittävä osa teknisestä IT-infrastruktuurista ostetaan palveluna toimittajalta. Tämä kokonaisuus on tarkoitettu arvioida ja ulkoistettava kokonaisuus kilpailuttaa, mikäli se katsotaan tarkoituksenmukaiseksi. Kaikissa uusissa tietojärjestelmähankkeissa palvelupohjaiset toteutusvaihtoehdot huomioidaan.

PONSI 10

Haaste asenneilmapiirin muutokseen

Onko Suomen Punaisen Ristin paikallistoiminta 2010-luvun toimivia järjestöperiaatteita noudattavaa? Onko meidän ajattelutapamme ongelmakeskeistä vai ratkaisukeskeistä?

Miksi me olemme mukana tässä upeassa järjestössämme? Tekemisen ilon ja toisten auttamisen vuoksi! Miksi emme siis toteuta samaa asennetta toimintaa tehdessämme joka ikinen päivä? Me olemme järjestössämme auttamisen asialla, jokainen vapaaehtoinen saa itselleen hyvää siitä, että auttaa toista. Me näemme jo sen positiivisen vaikutuksen omasta toiminnastamme, kun katsomme ympärillemme!

Suomen Punaisen Ristin Lapin piirin nuorisovaliokunta haluaa olla haastajana asenneilmapiirin muutokseen, johon jokainen voi lähteä mukaan.

Tehdään omissa osastoissamme ja piireissämme Innostu-työpajoja jo kauan toiminnassa olleille aktiiveille ja ammennetaan se voimavara jälleen uudestaan käyttöön, jonka takia jokainen on aikanaan toimintaan lähtenyt. Näin vapaaehtoisemme voivat paremmin ja saadaan yhteen puhaltava henki jälleen koko järjestöömme, mikä säteilee ulospäin houkutellen lisää vapaaehtoisia iloiseen ja positiiviseen toimintaamme mukaan.

Hallituksen vastaus:

Hallitus ottaa haasteen vastaan ja haastaa kaikki Punaisen Ristin toimijat innostumaan ja ilahtumaan auttamisesta! Yleiskokous asetti koko yleiskokouskauden teemaksi Iloa auttamisesta. Auttaminen tuo iloa niin avunsaajalle kuin toimijoille itselleenkin. Edellisellä yleiskokouskaudella rakensimme ohjelmia varten vapaaehtoisen polun, jossa korostetaan vapaaehtoisen mukaan pääsyn, tuen ja palautteen merkitystä. Innostunut toiminta vetää mukaansa muita toimijoita. Innostus edellyttää myös avoimuutta ottaa mukaan uusia vapaaehtoisia. Tällä yleiskokouskaudella tämä työ jatkuu tukemalla erityisesti osaston luottamus- ja yhteyshenkilöitä, jotta heillä on entistä paremmat mahdollisuudet tukea ja innostaa osaston toimijoita.

Innostu-työpajat on hyvä luova esimerkki toimijoiden motivaatioon ja hyvinvointiin panostamisesta osastoissa ja piireissä. Vastaavaan tarkoitukseen on tuotettu erityisesti vapaaehtoisten jaksamisen tukemiseksi ja motivoimiseksi kehitetty *voimavarapäivä* -malli. Se on hyvinvoinnin, jaksamisen ja kiittämisen teemojen ympärille rakennettu teemapäivä, jonka tavoitteena on antaa tilaa kokemusten vaihtoon, vuorovaikutukseen ja vertaistukeen. Tavoitteena on antaa valmiuksia ymmärtää rajanvetoa oman elämän eri roolien välillä sekä tukea vapaaehtoisena jaksamista. Voimavarapäivää voi kouluttaa kuka tahansa Punaisen Ristin kouluttaja valmiiksi laaditun materiaalin pohjalta ja se on tarkoitettu kaikille vapaaehtoisryhmille sekä esimerkiksi osaston hallitukselle. Jos omasta osastosta ei löydy sopivaa kouluttajaa, voi apua kouluttajan etsimiseen pyytää osaston kummilta.

Yhteistyössä Ilmarisen kanssa Punaisessa Ristissä on käynnissä Yhteisen Hyvän talkoot, jotka jatkuvat vuoteen 2016. Hankkeessa vahvistetaan järjestön työntekijöiden sisäisiä taitoja, yhteistyötä ja työkulttuuria. Yhteinen Hyvä on meille suunta ja tavoite, joka mahdollistaa sen, että voimme auttaa yhä paremmin ja tuottaa yhä useammalle ihmiselle iloa auttamisesta.

PONSI 11

Ensiapuopetus peruskouluun

Toivoisin Punaisen Ristin ajavan ensiapuopetusta peruskouluun. Varsinkin nyt kun peruskoulu on muutosten alla, opetussuunnitelmaan olisi hyvä saada kirjalliseksi ensiapuopetusta, sehän on sentään hyödyllisin kansalaistaito.

(Yleiskokous hyväksyi ponnen lisäyksellä, että asia jo edennyt.)

Hallituksen vastaus:

Suomen Punainen Risti on toiminut aktiivisesti ensiaputaitojen saamiseksi osaksi peruskoulun opetussuunnitelmaa. Opetussuunnitelmien perusteiden uudistuksen yhteydessä olemme antaneet asiasta lausunnon, kommentteja eri sisältöteemoihin sekä tavanneet opetusministeri Jukka Gustafssonin 12.6.2012 teeman tiimoilta.

Keskeisenä viestinämme on, että suomalaisten nuorten turvallisuutta voidaan parantaa sisällyttämällä ensiapuopetus, mukaan lukien tapaturmien ehkäisy ja terveyden edistäminen, peruskoulun opetussuunnitelmaan. Voisimme toimia tässä eurooppalaisena esimerkkinä. Jatkamme vaikuttamistyötä asiassa.

Haluamme myös toimia yhteistyössä koulujen ja oppilaitosten kanssa ja olla toteuttamassa käytännössä ensiapukoulutusta ja tuottaa opettajille Punaisen Ristin materiaalia ensiapukoulutuksen toteuttamiseksi peruskoulussa.

Punaisen Ristin yläkoulujen ensiapuohjelma on saanut kouluissa hyvän vastaanoton. Pohjatyötä ja hyviä kokemuksia on kertynyt vuosien varrella paljon. Parhaillaan etsimme mahdollisuuksia tarjota kaikille yläkoulujen 7.-luokkalaisille suunnatun Ensiapu 1 -kurssin. Punaisen Ristin näkemyksen mukaan ensiaputaidot ovat kansalaistaitoja, joilla varmistetaan myös yhteisöjen turvallisuutta.

PONSI 12

Muutosehdotus toimintalinjaustekstiin

Toimintalinjausteksti: Yksinäisyyttä sekä ystävän ja yhteisön tuen tarvetta on kaikissa ikäryhmissä ja monenlaisilla ihmisillä.

Yleiskokous korjasi lauseen otsikon muotoon poistaen lopun tarkennukset mm. vapautensa menettäneistä.

Hallituksen vastaus:

Yleiskokous korjasi lauseen esityksen muotoon poistaen lopun tarkennukset mm. vapautensa menettäneistä.